

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izahajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrto leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrto leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 13. avgusta 1873.

Obseg: Klic na pomoč! — Kaj storiti s trtami, katere je toča hudo poškodovala. — Prvi občni zbor Kranjskega čebelarskega društva. — Gospodarjem in gospodinjam v prevdarek. — Poročila o Matičnih zborih. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

Klic na pomoč!

Huda nevihta s točo vred se je vzdignila 19. dan julija t. l. v okolici *Trebanski*, divjaje proti *Novemu mestu* in od tam čez *Sent-Peter* v *Sent-Jernej* in *Tolsti Vrh* čez *Gorjance* na *Hrvaško*, ter je toča v 21 davkinih občinah okrajnega glavarstva *Novomeškega* uničila žitno polje in vinograde, in sicer v davkinih občinah *Sent-Stefan*, *Gornje Trebno*, *Ponikve*, *Židanjvas*, *Česnjice*, *Herinjvas*, *Sent-Peter* in *Žalovice* popolnoma, v drugih pa do malega.

Pšenico in oves, ki večidel še nista bila požeta, je toča na njivah popolnoma izmlatila; turšica in fižol sta do celega pokončana; krompir je tako poškodovan, da je komaj misliti, da bi se te tako važne hrane kaj pridelalo; klaja je pokončana; s sadnega drevja je izklestila toča še to malo sadje, kar ga je na njem bilo, in pa vse perje.

Ako se pa pogledajo vinogradi, je pa kar obupati; trte križem leže in so od toče vse razcepljene, v mnogih vinogradih je prst tako izprana, da golo kamenje in pečovje iz zemlje štrli ondi, kjer je ene tedne poprej vinska trta veselo rastla in vinorejcu obetala obilno povračilo za delo in trud.

Vsled te strašne ušme se bodo morali nekteri vinogradi popolnoma na novo zasaditi, in je ta nesreča vinorejce toliko hujše zadela, ker ne bodo samo letos nič pridelali, ampak se tudi nimajo nadjati več let nobenega pridelka.

Potovaje skozi kraje, ktere je ta nesreča najhujše zadela, sem se osebno prepričal, da je škoda strašno velika, in da je žalibog resnično vse to, kar se je dozdej poročalo o grozni nesreči.

Pri tej priliki sem se pa tudi žalostnega srca prepričal, da mnogo prebivalcev teh tako nesrečnih občin je v naj večji revščini, tako, da se jim je bati strašnih nadlog, ker se s svojimi pomočki ne bodo mogli nikakor vzdrževati do prihodnje žetve, a tudi semenskega žita ne si pripraviti za žetev; zato se bode v polajšavo te revščine in v odvernitev še hujše nesreče moralo še kaj posebnega storiti.

Vsled večletnih slabih letin so se posestva večidel tako zadolžila, da ne morejo nič več na upanje dobiti; od letošnje žetve se je le nekoliko ječmena toči otelo; že zdaj se prodajajo svinje in goveja živina zarad pomanjkanja hrane in klaje, in morajo se bolj ubogi ljudje že zdaj obračati do usmiljenosti svojih bližnjih, da preživijo sebe in svoje.

Potem takem sem primoran, v pomoč prebivalcem okrajnega glavarstva *Novomeškega*, ktere je toča zadela, napraviti biro milodarov v vsej deželi.

Še vselej, kadar je treba bilo, revnim sobratom na pomoč hiteti, se je sijajno skazala dobrodelnost in darljivost prebivalcev dežele *Kranjske*, in torej tudi zdaj, ko je nesreča tako velika in so nje nasledki brez konca in kraja, se nadjam, da bode uslišana moja zaupanja polna prošnja, s ktero se obračam do blagosrčnih prebivalcev dežele *Kranjske*, naj pomagajo z denarjem ali živežem svojim rojakom, ktere je nesreča tako hudo zadela. Milodari v denarju in živežu se prav radovoljno sprejemajo v deželnem glavnem mestu v *Ljubljani* pri c. kr. deželnem predsestvu, pri mestnem magistratu in pri uredništvih časnikov*), na deželi pa pri c. k. okrajnih glavarstvih in županstvih.

V Ljubljani 5. avgusta 1873.

C. kr. deželni predsednik:

Auersperg l. r.

*) Vredništvo „Novic“ prejema rado darove in jih razglašalo v svojih listih, v veseli nadi, da tudi dobrotniki družih dežel, sosebno slovenskih, pridejo na pomoč usmiljenja vrednim našim ljudem.